

This question paper contains 13 printed pages]

NA—130—2024

FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT

B.Com. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

INCOME TAX LAW AND PRACTICE

(Saturday, 20-04-2024)

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Question No. 1 is compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य आहे.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) साध्या नॉन-प्रोग्रॅमेबल कॅल्कुलेटरच्या वापराने परवानगी आहे.

1. Shri Rajesh is an employee of a company in Mumbai. The following information is available about his income during the previous year ended 31.03.2023. (His age is 55 years) :

20

P.T.O.

- (i) Salary Rs. 60,000 p.m.
- (ii) Commission Rs. 1,50,000
- (iii) House rent allowance for the full year Rs. 1,80,000
- Actual rent paid by him for the year
(Accommodation taken in Mumbai) Rs. 1,90,000
- (iv) He has been provided with a large motor car partly for office work and partly for his personal use. All expenses including driver's salary, maintenance and petrol charges were borne by the employer.
- (v) Profession tax paid by him is Rs. 2,500 during the previous year.
- (vi) He had let-out his house property in Bangalore for a rent of Rs. 10,000 p.m. for eight months whereas remained vacant for the remaining four months. He paid property tax of Rs. 8,000.
- (vii) He earned interest on fixed deposits with Union Bank of India Rs. 1,15,500.
- (viii) He contributed Rs. 40,000 to the recognised provident fund and paid Rs. 25,000 as annual premium on a life insurance policy taken on his life, the sum assured was Rs. 4,00,000.
- (ix) Business income Rs. 2,50,000.

Compute the total income of Shri Rajesh for the Assessment Year 2023-24 and compute tax on total income (as per old tax regime).

श्री राजेश हे मुंबईतील एका कंपनीत कर्मचारी आहेत. मागील वर्ष 31.03.2023 अखेर त्यांच्या उत्पन्नाची माहिती खालीलप्रमाणे उपलब्ध आहे. (त्यांचे वय 55 वर्षे आहे) :

(i)	वेतन	रु. 60,000 प्रति माह
(ii)	कमिशन	रु. 1,50,000
(iii)	पूर्ण वर्षासाठी घर भाडे भत्ता	रु. 1,80,000
	प्रत्यक्षात त्यांनी घर भाडे दिले	रु. 1,90,000
	(घर मुंबई येथे आहे)	
(iv)	त्यांना अंशतः कार्यालयीन कामाकाम व अंशतः वैयक्तिक वापर यासाठी एक मोठी कार देण्यात आली आहे. सर्व खर्च, ड्रायव्हरचा पगार व देखभाल व पेट्रोल खर्च हे सेवायोजकाकडून केले जातात.	
(v)	मागील वर्षात त्यांनी व्यवसाय कर रु. 2,500 दिला	
(vi)	त्यांनी बेंगलोर येथील गृह संपत्ती भाड्याने दिली आहे. ज्याचे आठ महिन्याचे भाडे रु. 10,000 प्रति माह प्रमाणे प्राप्त झाले आहे. उर्वरित चार महिने घर रिकामे होते. त्यांनी घरावरील कर रु. 8,000 भरला आहे.	
(vii)	त्यांना युनिअन बँक ऑफ इंडिया येथील ठेवीवर रु. 1,15,500 व्याज प्राप्त झाले आहे.	
(viii)	त्यांना मान्यताप्राप्त भविष्य निधीत रु. 40,000 चे अंशदान दिले आहे तसेच त्यांच्या जीवनावर असलेल्या विमा पॉलिसीवरील वार्षिक प्रव्याजी रु. 25,000 भरणा केली आहे त्या विमा पॉलिसीची रक्कम रु. 4,00,000 आहे.	
(ix)	व्यापारापासून उत्पन्न रु. 2,50,000.	

निर्धारण वर्ष 2023-24 करीता श्री राजेश यांचे एकूण उत्पन्नाचे आगणन करा तसेच एकूण उत्पन्नावरील कराचे आगणन करा. (जून्या कर प्रणाली प्रमाणे).

P.T.O.

2. From the following data, you are required to compute the capital gain for the Assessment Year 2023-24 : 15

(i)	Site purchased in 1995	Rs. 40,000
(ii)	Market value of site on 1-4-2001	Rs. 80,000
(iii)	Ground floor—cost of construction in 2001	Rs. 5,20,000
(iv)	First floor—cost of construction in 2005	Rs. 5,70,000
(v)	Sale consideration received in Oct. 2022	Rs. 72,00,000
(vi)	Investment in new house in Dec. 2022	Rs. 34,00,000

Assume that the property being sold and the new property being acquired are both residential.

Index 2005-06 – 117

2022-23 – 331

खालील माहितीवरून निर्धारण वर्ष 2023-24 साठी भांडवली लाभ उत्पन्नाचे आगणन करा :

(i)	जागा खरेदी 1995 मध्ये	रु. 40,000
(ii)	जागेचे 1-4-2001 रोजी बाजारपेठ मूल्य	रु. 80,000
(iii)	तळ मजला-बांधकाम खर्च 2001 मध्ये	रु. 5,20,000
(iv)	पहिला मजला-बांधकाम खर्च 2005 मध्ये	रु. 5,70,000
(v)	ऑक्टो. 2022 मध्ये त्याचे प्रतिफलाचे मूल्य प्राप्त झाले	रु. 72,00,000
(vi)	डिसेंबर 2022 मध्ये नवीन घर गुंतवणूक	रु. 34,00,000

WT

(5)

NA—130—2024

विक्री केलेली व खरेदी केलेली अशी दोन्ही संपत्ती ही निवासी संपत्ती आहे असे गृहीत घरावे.

निर्देशांक — 2005-06 — 117

2022-23 — 331

Or

(किंवा)

Mr. Ganesh submits the following particulars about sale of assets during the year 2022-23 :

	Jewellery	Plot	Gold
	Rs.	Rs.	Rs.
Sale price	8,00,000	20,50,000	7,00,000
Expenses on sale	Nil	25,000	Nil
Cost of acquisition	1,40,000	2,50,000	1,70,000
Year of aquisition	2007-08	2004-05	2009-10

He has purchased a house for Rs. 18 lakh on 1-03-2023. Compute the amount of taxable capital gain if CII for 2004-05, 2007-08, 2009-10 and 2022-23 are 113, 129, 148 and 331 respectively.

श्री गणेश यांनी वर्ष 2022-23 मध्ये त्यांच्या संपत्तीच्या विक्रीची माहिती खालीलप्रमाणे सादर केली आहे :

	दागिने	प्लॉट	सोने
	रु.	रु.	रु.
विक्री किंमत	8,00,000	20,50,000	7,00,000
विक्रीवरील खर्च	Nil	25,000	Nil
संपादनाचा परिव्यय	1,40,000	2,50,000	1,70,000
संपादनाचे वर्ष	2007-08	2004-05	2009-10

P.T.O.

त्यांनी दि. 1-03-2023 रोजी रु. 18 लक्ष किंमतीचे घर खरेदी केले आहे. करपात्र भांडवली लाभ रकमेचे आगणन करा जर परिव्यय स्फीती निर्देशांक 2004-05, 2007-08, 2009-10 आणि 2022-23 साठी अनुक्रमे 113, 129, 148 आणि 331 होता.

3. Mr. Ashok is a Member of Parliament. He has furnished the following particulars about his income for the previous year 2022-23. Compute his income from other sources :

	Rs.
(i) Salary for working as M.P.	6,00,000
(ii) Daily allowance received for attending parliamentary meetings	50,000
(iii) Interest on debentures of a co-operative society	10,000
(iv) Dividend from a tea company (60% of income of the company is agricultural income) (Gross)	5,000
(v) Winning from crossword puzzles (Gross)	9,000
(vi) Refund of money by Life Insurance Corporation under money back policy	20,000
(vii) Rent received from let-out a plot	1,500

WT

(7)

NA—130—2024

(viii)	Interest on Post Office Savings Account	850
(ix)	Agricultural income in Nepal	25,000
(x)	Rent received from sub-letting of his residence in Delhi	15,000
(xi)	Interest on fixed deposit with State Bank of India	8,000
(xii)	Royalty from mining	25,000

श्री अशोक हे संसद सदस्य आहेत. मागील वर्ष 2022-23 ची त्यांच्या उत्पन्नाचा तपशील त्यांनी खालीलप्रमाणे सादर केला आहे. त्यांचे इतर स्रोतापासूनच्या उत्पन्नाचे आगणन करा :

		रु.
(i)	संसद सदस्य म्हणून कार्यरत असल्याबाबत वेतन	6,00,000
(ii)	संसदीय बैठकीस उपस्थित राहण्यासाठी मिळणारा दैनिक भत्ता	50,000
(iii)	सहकारी संस्थेच्या कर्जरोख्यावरील व्याज	10,000
(iv)	चहा कंपनीकडून लाभांश (कंपनीचे 60% उत्पन्न हे कृषी उत्पन्नापासून मिळते) (सकल)	5,000
(v)	शब्दकोड्यात जिंकलेल्या बक्षिसाची रक्कम (सकल)	9,000
(vi)	जीवन बीमा महामंडळाकडून मनी बँक पॉलिसी अंतर्गत रक्कम परत मिळाली	20,000

P.T.O.

WT

(8)

NA—130—2024

(vii)	प्लॉट भाड्याने दिल्याबद्दल भाडे मिळाले	1,500
(viii)	पोस्ट ऑफिस बचत खात्यापासून व्याज मिळाले	850
(ix)	नेपाळ येथील शेतीपासून मिळालेले उत्पन्न	25,000
(x)	दिल्ली येथील निवासस्थान उप-भाड्याने दिल्याबद्दल भाडे प्राप्त झाले	15,000
(xi)	स्टेट बँक ऑफ इंडिया येथील ठेवीवरील व्याज	8,000
(xii)	खाणीपासून अधिकार शुल्क	25,000

Or

(किंवा)

The following are the particulars of income of Mrs. Aruna for the previous year 2022-23 :

- (i) Winning from Lottery Rs. 70,000 (Net).
- (ii) Winning from card games Rs. 30,000.
- (iii) Interest received on Govt. Securities Rs. 10,000.
- (iv) Family pension received Rs. 50,000.
- (v) Grounds rent for land in Nagpur Rs. 10,000.
- (vi) Dividend from foreign company Rs. 850.
- (vii) Rent from subletting a house Rs. 32,000.
- (viii) Rent paid by Mrs. Aruna for sublet house Rs. 10,000.
- (ix) Royalty for writing books Rs. 70,000.

- (x) She claims to have spent on writing these books Rs. 20,000.
- (xi) Income from Agriculture in Solapur Rs. 30,000.
- (xii) Interest on Postal Savings Bank Account Rs. 1,200.

Compute her income from other sources for the Assessment Year 2023-24.

श्रीमती अरूणा यांच्या मागील वर्ष 2023-24 च्या उत्पन्नाचा तपशील खालील प्रमाणे आहे :

- (i) लॉटरीत जिंकलेली रक्कम रु. 70,000 (निव्वल) (शुद्ध)
- (ii) कार्ड गेम मधून जिंकले रु. 30,000.
- (iii) सरकारी प्रतिभूतीपासून व्याज मिळाले रु. 10,000.
- (iv) कुटुंब निवृत्ती वेतन मिळाले रु. 50,000.
- (v) नागपूर येथील जमिनीपासून भाडे मिळाले रु. 10,000.
- (vi) विदेशी कंपनीपासून लाभांश मिळाला रु. 850.
- (vii) उप-भाडेकरूपासून घराचे भाडे मिळाले रु. 32,000.
- (viii) उप-भाडेकरूला दिलेल्या भागाबद्दल त्यांनी घरमालकाला दिलेले भाडे रु. 10,000.
- (ix) पुस्तके लेखनाबद्दल अधिकार शुल्क मिळाले रु. 70,000.
- (x) पुस्तके लेखनासाठी त्यांनी रु. 20,000 झालेला खर्च वजावट मागितला आहे.
- (xi) सोलापूर येथील शेतीपासून उत्पन्न रु. 30,000.
- (xii) पोस्ट ऑफिस बचत खात्यापासून व्याज मिळाले रु. 1,200.

निर्धारण वर्ष 2023-24 करीता त्यांच्या इतर स्रोतापासून उत्पन्नाचे आगणन करा.

P.T.O.

4. From the following information of Shri Vinod who is an individual assessee, compute the amount of deductions under section 80C, 80D, 80E and 80U for the Assessment Year 2023-24 : 15

- (i) Life Insurance Premium on his life of Rs. 40,000.
- (ii) Contribution of unrecognised provident fund in previous year of Rs. 20,000.
- (iii) Deposited Rs. 80,000 in Public Provident Fund.
- (iv) Purchased NSC VIII issue of Rs. 50,000 during previous year.
- (v) Health insurance premium paid Rs. 20,000 for self.
- (vi) Interest on loan for higher education paid during the previous year Rs. 30,000.
- (vii) Loan taken from bank for higher education Rs. 4,00,000.
- (viii) He paid Rs. 15,000 tuition fees of his son who is in graduation at the engineering college ?
- (ix) Contribution by him in recognised provident fund during the previous year Rs. 50,000.
- (x) He is suffering from a severe disability for the previous year 2022-23.

श्री विनोद हे एक वैयक्तिक करदाता असून त्यांनी खालीलप्रमाणे माहिती दिली आहे त्यावरून कलम 80C, 80D, 80E आणि 80U अंतर्गत निर्धारण वर्ष 2023-24 साठी वजावटीची गणना करा :

- (i) त्यांच्या जीवनावरील जीवन विमा प्रव्याजी रु. 40,000.
- (ii) मान्यता नसलेल्या भविष्य निधीत अंशदान रु. 20,000.
- (iii) सार्वजनिक भविष्य निधीत रक्कम जमा केली रु. 80,000.
- (iv) राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे एन.एस.सी. आढवा अंक यातील वर्षात रु. 50,000 खरेदी केला.
- (v) आरोग्य विमा प्रव्याजी त्यांच्या स्वतःसाठी प्रव्याची दिली रु. 20,000.
- (vi) मागील वर्षात उच्च शिक्षणासाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याज दिले रु. 30,000.
- (vii) उच्च शिक्षणासाठी बँकेकडून रु. 4,00,000 कर्ज घेतले.
- (viii) त्यांनी त्यांच्या मुलाच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील पदवी शिक्षणासाठीची शिकवणी फीस दिली रु. 15,000.
- (ix) मागील वर्षात मान्यताप्राप्त भविष्य निधीत त्यांनी रु. 50,000 चे योगदान दिले.
- (x) मागील वर्ष 2022-23 मध्ये त्यांना गंभीर अपंगत्व आले आहे.

Or

(किंवा)

The following are the particulars of the income of a lecturer of Mumbai University :

- (i) Salary Rs. 50,000 per month
- (ii) Wardenship allowance Rs. 60,000 p.a.

- (iii) Rent free bungalow, rent paid by the employer is Rs. 70,000.
- (iv) Dividend received from a domestic company Rs. 1,000.
- (v) Rent from house property Rs. 30,000.
- (vi) Interest on Postal Savings Bank Account Rs. 700.
- (vii) Long-term capital gain on jewellery Rs. 10,000.
- (viii) Short-term capital gain Rs. 15,000.
- (ix) Examinership remuneration Rs. 5,000.
- (x) Interest received from Bank Fixed Deposit Rs. 4,000.

During the year he deposited Rs. 10,000 in Public Provident Fund. He contributed 15% in RPF and the university contributes 12% of salary.

Compute his total income for the previous year 2022-23.

खालील माहिती मुंबई विद्यापीठातील प्राध्यापकांच्या उत्पन्नाची आहे :

- (i) वेतन रु. 50,000 प्रति महा
- (ii) वसतिगृह व्यवस्थापक भत्ता रु. 60,000 प्रति वर्ष
- (iii) भाडेरहित बंगला ज्याचे भाडे रु. 70,000 सेवायोजक देतो.
- (iv) भारतीय कंपनीकडून लाभांश मिळाला रु. 1,000.
- (v) गृह संपत्तीपासून भाडे मिळाले रु. 30,000.
- (vi) पोस्टल बचत खात्यावरील व्याज मिळाले रु. 700.

- (vii) दागिन्यावरील दिर्घकालीन भांडवली लाभ रु. 10,000.
- (viii) अल्पकालीन भांडवली लाभ रु. 15,000.
- (ix) परीक्षकाचे मानधन रु. 5,000.
- (x) बँकेतील मुदत ठेणोवर व्याज मिळाले रु. 4,000.

मागील वर्षात त्यांनी रु. 10,000 सार्वजनिक भविष्य निधीत जमा केले. त्यांनी त्यांच्या वेतनाच्या 15% मान्यताप्राप्त भविष्य निधीत आणि विद्यापीठाने 12% अंशदान दिले आहे.

मागील वर्ष 2022-23 साठी त्यांचे एकूण उत्पन्नाची गणना करा.

5. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (i) Short-term capital gain
- (ii) Deduction U/s 80C
- (iii) Income from other sources
- (iv) Gross Total Income and Total Income.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) अल्पकालीन भांडवली लाभ
- (ii) कलम 80C अंतर्गत वजावट
- (iii) इतर स्रोतापासून उत्पन्न
- (iv) सकल एकूण उत्पन्न आणि एकूण उत्पन्न.